

Abstract

This research aims to analyse folk wisdom in the Songkhla lake area appearing in the shadow puppet plays. The 96 shadow puppet plays were studied and the result was that a lot of folk wisdom was embedded in them as follows :

1. Language usage expressed in diction and idioms.
2. Writing ability expressed in composing various literary genres both in prose and poetry, appropriate tempo and rhythm, vivid and imaginative narration and description.
3. Teaching ability including teaching strategies and various contents such as knowledge of the world, morality, ethics and universal truth.
4. Creating a sense of humour found in the uses of twisting ending, tricky and ambiguous words, incongruous percept, personal and political satire, pun, verbal abuse and reasoning.
5. Other folk wisdom including :
  - 5.1 beliefs expressed in the beliefs in Buddhism, gods, holy beings and things.
  - 5.2 concise connection of the stories in context.
  - 5.3 symbols representing a male, female, desire, erotic behaviour between a man and a woman.
  - 5.4 application in various local performances such as Nora, Lumtat, Plang Bok, Riddles and folk songs.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์ภูมิปัญญาชาวบ้านแบบอุ่มทະเลสาบสงขลา ที่ปรากฏในวรรณกรรมหนังตะถุง โดยศึกษาจากการอบรมหันงตะถุง จำนวน 96 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านแบบอุ่มทະเลสาบสงขลาที่ปรากฏในวรรณกรรม หนังตะถุง ได้แก่ ภูมิปัญญาด้านการใช้ภาษา ได้แก่ การใช้คำและการใช้สำนวนไหวารู้ภูมิปัญญาด้านการประพันธ์ ได้แก่ การเรื่อกำใช้รูปแบบคำประพันธ์ การเสือกใช้คำที่มีเสียงสีคล้องหวานที่เหมาะสม การใช้การบรรยายและการพรรณนา ที่กระชับและบ่งบอก นาฏกรรม ภูมิปัญญาด้านการสอน ได้แก่ กล่าวสอนแบบต่าง ๆ และเนื้อหาที่สอน ได้แก่ วิสัยโลก คุณธรรม จริยธรรม และ สังคม ภูมิปัญญาด้านการสร้างอารมณ์ขัน ได้แก่ การหกมุม การใช้คำหวาน การใช้คำ 2 แล้ว 2 บุน การใช้สัญชาติ ไร้สายปะ การต้อมบุคคลและสังคม การเล่นคำเล่นภาษา การใช้เกลือจิมเกลือ การใช้และไม่ใช้เหตุผล ภูมิปัญญาด้าน อื่น ๆ ได้แก่ ภูมิปัญญาด้านความเชื่อ ซึ่งได้แก่ความเชื่อในหลักธรรมในพระพุทธศาสนา และความเชื่อในเทพเจ้า และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภูมิปัญญาด้านการตัดต่อเรื่อง ได้แก่ การตัดต่อเรื่องที่กระชับและการใช้สิ่งแวดล้อมมาประกอบ ภูมิปัญญาด้านการใช้สัญลักษณ์ ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์แทนเพศหญิง-ชาย สัญลักษณ์แทนอารมณ์โกร และสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมทางเพศของหญิง-ชาย ภูมิปัญญาด้านการประยุกต์ ได้แก่ การประยุกต์การเล่นโนรา การเล่นสำตัด การเล่นเพลิงบอก การเล่นปริศนาคำทำทาย และการร้องเพลงลูกทุ่ง

102373	
เลขทะเบียน.....	
วันที่ ๑ ๒ ส.ค. ๒๕๔๒	
เลขเรียกหนังสือ ๓๙๘.๒ ๗๕๘ ก ๑.๔	

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยชั้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ หลายท่าน

ขอขอบคุณอาจารย์พ่วง บุญราษฎร์ ออาจารย์ปกรณ์ ไชยรัตน์ นายแปลก มนตรี นายอวิล กำเหนิดผล นายจิว ทิพย์วารี ที่กรุณามอบบทหนังตะตุกทุกเรื่องที่เขียนแก่ผู้วิจัย ทั้งยังช่วยตรวจสอบข้อมูล และให้รายละเอียดเพิ่มเติมในหลายประเด็น ซึ่งช่วยให้งานวิจัยชั้นนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณหนังบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ หนังฉบับ ธรรมโภษ หนัง นศrinทร์ ชาทอง หนังเสริมศิลป์ ศ.ก.กัน ทองหล่อ หนังสุภาพ ชุมิวงศ์ หนังช่วง อินทสาระ หนังประทีน ป้าทอง นายวาร ชุสกุล ออาจารย์สนิท บุญฤทธิ์ ออาจารย์索加 สมเจาใหญ่ ออาจารย์ประดับ พงศ์ไพบูลย์ ที่กรุณาช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณยิวจัยและบริการการศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยนี้

ขอขอบคุณ เจ้าของความรู้ความคิดที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ทุกท่าน

เกณ ขนาดแก้ว